

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ МОДЕЛІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Скоромцова Т.О.

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
доцент кафедри фіскального адміністрування
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

З метою забезпечення реальних змін в органах державної служби необхідно забезпечити ефективну систему добору та зміни кадрів, оскільки фахові компетенції майбутніх службовців напряму визначатимуть результат їхньої діяльності. Тому важливого значення набуває питання кадрового потенціалу майбутнього державної податкової служби України, оскільки від компетенцій молодих фахівців залежатиме результат реформ у податковій сфері та реалізація цілісної державної політики сталого розвитку країни.

Тому, максимальний синергетичний ефект від формування цілісної системної моделі підготовки та розвитку компетентностей майбутніх фахівців у нерозривному зв'язку з практикою, можна отримати через постійне удосконалення моделей розвитку процесів підготовки фахівців у закладах вищої освіти та послідовну реалізацію інноваційних підходів до освітнього процесу і підвищення змістовно-якісного його наповнення. В підтвердження цього можна привести слова професора, доктора економічних наук К. Швабія «...теорія без практики мертва. Дуальна форма навчання дозволяє дотриматись цього, без перебільшення, «золотого правила».

Теоретичний та практичний внесок у розбудову національної вищої освіти, зокрема щодо розвитку моделі дуальної освіти, зробили цілий ряд науковців та практиків І. Андрейців [1], В.Г. Тер-Ованес'ян [2], І. Гаврилук [3], Л. Гриневич [4], С. Дражниця [5], Я. Ізмайлов [6], С. Квіт [7], І. Хомишин [8], К. Швабій [9] та цілий ряд інших фахівців з цих питань.

Як свідчать фахівці, концепція дуального навчання передбачає перш за все модернізацію освітньо-професійних програм; підвищення якості підготовки фахівців; наближення освіти до вимог ринку праці; посилення ролі та впливу роботодавців на освіту тощо.

Дані результатів впровадження пілотного проекту у закладах вищої освіти України показали рівень спроможності та готовності закладів освіти здійснювати освітній процес за дуальною формою навчання у

тісної співпраці з роботодавцями та підтвердили доцільність подальшого запровадження і вдосконалення набутого досвіду і його поширення на національному рівні.

Для успішної реалізації реформи публічних фінансів в Україні в рамках реалізації стратегії розвитку Державної податкової служби, між Університетом державної фіскальної служби України (наразі – Державний податковий університет), Державною податковою службою України, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Київською школою економіки ще у 2019 році було підписано Меморандум про імплементацію елементів дуальної освіти, яке отримало згодом назву практично-орієнтованого навчання та запроваджено перший в Україні пілотний проєкт з підготовки майбутніх фахівців за дуальною формою навчання на основі розробленої освітньо-професійної програми підготовки магістрів «Фіскальне адміністрування» [6; 9].

Наразі вже сьогодні в Державному податковому університеті створено освітньо-професійну програму підготовки магістрів «Фіскальне адміністрування» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування», Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування») за дуальною формою навчання, яка стартує у вересні поточного року.

Стратегічною метою програми є підтримка реформи податкової служби в Україні в частині забезпечення професійними та вмотивованими фахівцями, які протягом навчання на цій програмі отримують знання і практичні навички, необхідні для успішної професійної кар'єри в органах податкової служби України.

Проте, з метою підготовки молодих професійних фахівців для податкової сфери, необхідно було, перш за все, створити висококваліфіковану команду професорсько-викладацького персоналу. Наразі, це – провідна фундаментальна кафедра фіскального адміністрування, ментори з Київської Школи Економіки. З метою якісної практичної підготовки органами Державної податкової служби України під дану програму було відібрано менторів з головного офісу ДПС, ОВПП, ГУ ДПС Києва, що проходять обов'язкове навчання у KSE.

Поряд з цим була проведена значна робота щодо удосконалення та інноваційного підходу до розробки робочих навчальних програм, методичних та навчальних матеріалів, розробки нових та креативних дисциплін з врахуванням практичних наробок та досвіду роботи податкових органів.

Таким чином, це перший в Україні пілотний проєкт з підготовки спеціалістів за дуальною формою навчання на рівні магістрів для податкової та й взагалі для державної служби. На думку фахівців він сприятиме не лише кадровій підтримці реформи податкової служби, а й має бути корисним у цілому для посилення ефективності реформи у

публічних фінансах та системі державного управління в цілому. Як зазначає один із авторів цієї програми, «...по суті – це натуральний експеримент, який дозволяє наблизити навчання до практики, а також зібрати інформацію, проаналізувати її та поширити позитивний досвід пілотного проекту на інші сфери державної служби [9].

Наразі можна з впевненістю сказати, що Університет вже має можливість оцінити рівень зацікавленості молоді у державній податковій службі, не дивлячись на те, що її репутація на сьогоднішній день не занадто висока.

Таким чином, посилюючи привабливість служби не лише через матеріальні стимули, а й через перетворення рутинної бюрократичної роботи на креативний та цікавий процес – це один з ключових викликів для подальшої успішної реформи системи управління публічними фінансами в Україні.

Список використаних джерел:

1. Андрейців І. Що таке дуальна освіта і навіщо вона українцям. *Українська правда*. 2017. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2017/02/16/222630/>

2. Вем'ян В.Г., Тер-Ованес'ян В.Г. Дуальна форма професійної освіти як умова ефективного рішення завдань модернізації освіти. *Психологія: реальність і перспективи* : зб. Наук. пр. / Рівнен. Держ. Гуманітар. Ун-т. Рівне, 2015. Вип. 5. С. 29–34.

3. Дуальна освіта в діалозі: звіт про виконання та результати проекту, а також рекомендації : реалізація проекту здійснена в рамках програми М-ва інозем. Справ ФРН «Розбудова співпраці з громадянським суспільством в країнах східного партнерства та Росії» / Іван Гаврилюк, Райнхард Дуддек // Федерація роботодавців України. URL: http://fru.ua/images/Projektbericht_2017-08-14_ukr_V-1.pdf

4. Гриневич Л. Дуальна освіта стане мостом між ринком праці та українською освітою. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-02-15-%c2%abdualna-osvita-stane-mostom-mizh-rinkom-praczi-ta-ukrayinskoyu-osvitoyu%c2%bb,-%e2%80%93-liliya-grinevich>

5. Дrajниця С.А., Дrajниця О.М. Дуальне навчання як інтерактивна форма організації навчального процесу. Зб. *Наук. пр. Хмельниць. Ін-ту соц. Технологій Ун-ту «Україна»* / Хмельниц. Ін-т соц. Технологій Ун-ту «Україна». Хмельницький, 2016. № 12. С. 17–20.

6. Ізмайлов Я., Єгорова І. Розвиток дуальної форми навчання для підготовки фахівців державної служби нової генерації. Збірник матеріалів II Міжнародного податкового конгресу, 26 листопада 2021 р. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 1298 с.

7. Квіт С. Якісна вища освіта. URL: <http://education-ua.org/ua/component/content/article/12-articles/1343-1-yakisna-vishcha-osvita-vistup-na-mizhnarodnij-konferentsiji-rozbudova-sistemi-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti-v-ukrajini-11-12-cheravnua-2019-knteu>

8. Хомишин І. Ю. Освіта і ринок праці: взаємний вплив та перетин інтересів. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право*. 2017. Вип. 46. № 2. С. 47–49.

9. Швабій К.І. Дуальна освіта – кадровий стартап для державної служби. URL: <https://osvita.ua/consultations/65082/>